

PŘÍLOHA Č. 5

2. ZPRÁVA O POKROKU V OBLASTI PLNĚNÍ VNITROSTÁTNÍCH CÍLŮ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI V ČESKÉ REPUBLICĚ (podle odst. 1 čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti)

Úvod

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnice 2004/8/ES a 2006/32/ES (dále jen směrnice) zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v EU s cílem zajistit do roku 2020 splnění hlavního 20 % cíle EU pro energetickou účinnost a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po tomto datu. Směrnice stanoví pravidla zaměřená na odstranění překážek na trhu s energií a překonání některých nedokonalostí trhu, jež brání účinnosti při dodávkách a využívání energie, a stanoví zavedení orientačních vnitrostátních cílů energetické účinnosti do roku 2020.

Většina podrobných údajů je uvedena přímo v Národním akčním plánu energetické účinnosti.

Proces implementace směrnice o energetické účinnosti

V návaznosti na schválení směrnice byl v České republice zahájen proces její implementace do české legislativy. Česká republika má povinnost směrnici implementovat do českého právního řádu do 5. 6. 2014.

Směrnice má velice široké zaměření, proto její přenesení do českého práva probíhá v rámci novelizace tří zákonů a to zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích, zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií a zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích. Do konce června 2014 budou předloženy vládě ke schválení a pak bude záležet na rychlosti legislativního procesu, nicméně všechny tři zákona mají navrženou účinnost od 1. ledna 2015. Kromě těchto tří zákonů se implementace týká řady prováděcích předpisů, které mají stejnou navrhovanou účinnost.

Konkrétní rozdělení ustanovení směrnic do zákonů je obsaženo v jednotlivých kapitolách Národního akčního plánu energetické účinnosti.

Velká řada ustanovení směrnice mají nelegislativní povahu a budou tedy implementovány nelegislativně. Jsou to:

Článek 4

Dlouhodobá strategie renovace budov je součástí tohoto Národního akčního plánu. Strategie analyzuje potenciál úspor v budovách ČR se zaměřením na tzv. obvykle obydlené rodinné, bytové a ostatní budovy. Vzhledem k rozmanitým vlastnostem budov napříč bytovým fondem bylo k výpočtu možné úspory využito stochastického modelu budov umožňujícího hromadnou simulaci energetické

náročnosti pro celý soubor budov. Pro vyhodnocení jsou budovy rozděleny do typových, věkových a velikostních kategorií na základě statistických dat poskytnutých Českým statistickým úřadem (Sčítání lidu, domů a bytů 2011). Výpočetní model hodnotí pro každou zvolenou kategorii 1000 různých budov na základě nastavených proměnných parametrů. Potřebné vstupní geometrické parametry modelu a jejich meze jsou nastaveny tak, aby výsledné vypočtené hodnoty odpovídaly poskytnutým statistickým datům (rozměrové charakteristiky bytového fondu). Předpokládá se tedy, že výsledky vykazují menší chybu, než by měly při výpočtu vždy pouze jednoho zástupce v každé kategorii budov. Vzhledem k dostupným informacím o koncových spotřebách energie jsou následně upraveny další vstupní parametry modelu tak, aby vypočtená spotřeba celého bytového fondu ve stávajícím stavu rámcově odpovídala reálnému stavu (dostupným statistickým datům), model je tedy kalibrován. Cílem strategie je stanovení možné úspory konečné spotřeby energie pro bytový fond ČR a investiční náročnosti dosažení této úspory. Na modelu pro budovy ve stávajícím stavu jsou tedy následně testována úsporná opatření ve formě celkové renovace budovy na různé energetické standardy.

Jako výsledek strategie popisuje 4 možné scénáře vývoje. Přičemž vyzdvihuje ten, který nejlépe ladí s dosahováním cíle podle článku 7.

Článek 5

Česká republika zvolila alternativní přístup k článku 5, tak jak Komisi oznámila v prosinci 2013. Na základě jednání byly identifikovány pro účely směrnice ústřední vládní instituce podle doporučeného postupu Komise a to pomocí přílohy IV směrnice o zadávání veřejných zakázek (2004/18/ES), která obsahuje seznam ústředních vládních orgánů České republiky. Jedná se o:

Ministerstvo dopravy	Vězeňská služba
Ministerstvo financí	Český báňský úřad
Ministerstvo kultury	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Ministerstvo obrany	Správa státních hmotných rezerv
Ministerstvo pro místní rozvoj	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Česká národní banka
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Energetický regulační úřad
Ministerstvo spravedlnosti	Úřad vlády České republiky
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Ústavní soud
Ministerstvo vnitra	Nejvyšší soud
Ministerstvo zahraničních věcí	Nejvyšší správní soud
Ministerstvo zdravotnictví	Nejvyšší státní zastupitelství
Ministerstvo zemědělství	Nejvyšší kontrolní úřad
Ministerstvo životního prostředí	Kancelář veřejného ochránce práv
Poslanecká sněmovna PČR	Grantová agentura České republiky
Senát PČR	Státní úřad inspekce práce
Kancelář prezidenta	Český telekomunikační úřad
Český statistický úřad	
Český úřad zeměměřičský a katastrální	
Úřad průmyslové vlastnictví	
Úřad pro ochranu osobních údajů	
Bezpečnostní informační služba	
Národní bezpečnostní úřad	
Česká akademie věd	

Ústřední vládní instituce následně vytvořily seznam budov (i přesto, že při alternativním způsobu plnění článku to není vyžadováno), který bude předmětem plnění článku a tento seznam je zveřejněn na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu www.mpo.cz. Seznam budov bude rovněž v nejbližších dnech oznámen vládě.

Celkovou podlahovou plochu všech vytápěných a/nebo chlazených budov ve vlastnictví a užívání ústředních vládních institucí s užitnou podlahovou plochou větší než 500 m², které ke dni 1. ledna 2014 nesplňují minimální vnitrostátní požadavky na energetickou náročnost je předběžně 983 482 m².

V současné době ČR toto číslo hlouběji analyzuje a připravuje materiál, který podrobně popíše jednotlivá opatření, jež budou ústřední vládní instituce realizovat za účelem úspory energií. Tento materiál by vláda měla schválit do 30. června 2014. Součástí tohoto materiálu bude i přesnější výpočet pro rok 2014.

Budovy, které jsou uvedeny na seznamu, mají rovněž navrženou zákonnou povinnost předávat každoročně požadované údaje o spotřebách energií do tzv. systému monitoringu tak, aby je ČR mohla monitorovat a určovat na základě tohoto monitoringu další postup.

Článek 7 (Článek 3)

K článku 7 ČR zvolila rovněž alternativní přístup, který popisuje v materiálu „Politická opatření zaváděná za účelem dosažení úspor energie u konečných zákazníků v ČR“, jež byl Komisi předán v prosinci 2013. V materiálu je popisováno, že ČR bude plnit cíl článku 7 pomocí dotačních titulů a nástrojů finančního inženýrství. Jako zdroje finančních prostředků budou využívány především určené operační programy a státní programy včetně programu využívajícího výnosy z emisních povolenek. Jelikož je velká část těchto programů zaměřena na úsporná opatření v sektoru budov, budou se úspory v budovách významně podílet na plnění článku 7. Proto je v souladu i s dlouhodobou strategií renovací budov, přičemž její plnění v podstatě odpovídá plnění článku 7 včetně zajištění potřebných finančních prostředků.

Jednotlivá využívaná opatření jsou podrobně popsána v Národním akčním plánu včetně jejich očekávaného přínosu.

Plnění cíle začalo 1. ledna 2014, proto ČR zatím nemůže reportovat konkrétní pokrok v číslech a rok 2014 bude vyhodnocen v další pokrokové zprávě. V uvedené tabulce je vidět předpoklad pro plnění cíle v letech 2014-2016.

Opatření	2014-2016
	TJ
Regenerace panelových domů - Program PANEL resp. NOVÝ PANEL	486
Zelená úsporám	0
Nová Zelená úsporám 2013	332
Nová Zelená úsporám 2014 - 2020	2 298
Program JESSICA	92
Integrovaný regionální operační program	1 796
Společný program pro výměnu kotlů	
Operační program Životní prostředí 2007 - 2013	1 385
Operační program Životní prostředí 2014 - 2020	1 161
Státní programy na podporu úspor energie a využití OZE– investiční dotace	20
OP Praha Pól růstu - část budovy	18
Operační program podnikání a inovace	3 600
Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	8 571
Celkem	19 761

Požadované statistické údaje za rok 2012 a opravené údaje za rok 2011:

		2011	2012
Spotřeba primárních energetických zdrojů	TJ	1 805 543	1 776 255
Celková konečná spotřeba energie	TJ	1 087 239	1 074 264
Konečná spotřeba energie podle odvětví:			
průmysl	TJ	325 149	306 930
doprava	TJ	248 969	239 614
domácnosti	TJ	246 440	250 582
služby	TJ	126 520	126 886
		MPO, ČSÚ, MD	
Hrubá přidaná hodnota podle odvětví:			
Průmysl	mil. Kč	1 048 273	1 069 954
Služby	mil. Kč	2 079 951	2 083 850
Disponibilní příjem domácností	mld. Kč	2 075	2 026
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	3 820 710	3 846 363
Výroba elektřiny z tepelných elektráren	GWh	53 928	51 824
Výroba elektřiny z kombinované výroby	GWh	10 819	11 258
Výroba tepla z tepelných elektráren	TJ	97 780	98 668
Výroba tepla z kombinované výroby vč. odpadního tepla z průmyslových procesů	TJ	118 590	118 484
Spotřeba paliva pro výrobu elektřiny z tepelných elektráren	TJ	480 873	458 544
Počet osobokilometrů	mil. oskm	108 353	106 983
Počet tunokilometrů	mil. tkm	71 817	68 087
Počet obyvatel	osoba	10 496 672	10 516 125

Česká republika historicky sestavuje energetickou bilanci dle metodiky Mezinárodní energetické agentury (IEA) a vychází z ní také Aktualizovaná Státní energetická koncepce, proto i výše uvedené údaje jsou dle metodiky IEA. Mezi údaji o spotřebě energie vykázané dle metodiky IEA a dle metodiky Eurostat existují metodické rozdíly.